

havne med lav sejldybde, de små øer og de mindre lokalsamfund. En forudsætning for udbud eller genudlægningsområder er, at det er miljømæssigt forsvarligt, hvorfor der i den forbindelse kræves gennemført de nødvendige miljøundersøgelser, som viser, hvorledes området påvirkes af indvindingen, og om indvindingen kan fortsætte.

2. Eneretstilladelse til efterforskning og indvinding efter statsligt udbud er en ordning som først og fremmest er målrettet mod de virksomheder, der leverer materialer til bygge- og anlægsformål på land, herunder til betonindustrien. Antallet af udbudsrunder, antallet og størrelsen af områderne samt mængden, staten udbyder, vil være bestemt af en løbende vurdering af markedets kommercielle efterspørgsel og ske i en løbende, tæt dialog med erhvervet. Det vil som vilkår i udbudet indgå, at der betales vederlag til staten. Miljøministeriet vil i udbudsmaterialet fastsætte en minimumspris, som skal bidrage til at dække statens udgifter til udbud og til den statslige kortlægning. Som led i den planlagte reduktion i antallet af statslige indvindingsområder kan det indgå i udbudsbetingelserne, at miljøministeren inden for tilladelsesområdet kan meddele andre end den, der vinder udbudet, tilladelse til indvinding af en nærmere angivet mængde til brug for mindre anlægsarbejder på kysten, kystbeskyttelsesopgaver og forsyning af havne med lav sejldybde, små øer og mindre lokalsamfund.

3. En virksomhed vil også have mulighed for at tage initiativ til selv at ansøge om en efterforsknings- og indvindingstilladelse i et konkret område. Miljøministeriet vil herefter ved annoncering afsøge, om der er andre på markedet, der er interesseret i det samme område. Hvis andre virksomheder kan dokumentere en seriøs interesse, træffes der beslutning om, hvorvidt området udbydes.

Som væsentligt kriterium i udbuddet og dermed ved valg af vinder indgår størrelsen af det vederlag, tilbudsgiver tilbyder staten for indvinding retten. Fastsættelsen af eneretlængden til efterforskning og indvinding, vil primært ske på baggrund af en samlet vurdering af investerings- og omkostningsniveauet samt hensynet til forsyningssikkerheden.

Hvis der ikke er andre interesserede virksomheder, kan Miljøministeriet efter forhandling om vilkårene meddele en tids- og mængdebegrænset indvindingstilladelse til området på betingelse af, at der gennemføres efterforskning og miljøvurde-

ring. Også her vil indgå vilkår om betaling af et vederlag til staten, der afspejler den pris pr. kubikmeter, som staten kan opnå ved udbud, og hvor den samlede statslige indtægt som minimum dækker statens udgifter til kortlægning, udlægning af statslige områder og omkostninger forbundet med udbud og salg fra statslige områder i øvrigt.

4. Eneretstilladelse meddeles efter ansøgning til kystbeskyttelse og større kystnære anlægsarbejder. Offentlig og privat kystbeskyttelse vil ikke blive berørt af lovforslaget. Kystdirektoratet vil fortsat efter ansøgning forestå kortlægning og udlægning af indvindingsområder til kystbeskyttelse. Indvinding til anden offentlig og privat kystbeskyttelse vil fortsat kunne ske vederlagsfrit fra de statsligt udlagte indvindingsområder.

Endvidere vil der som i dag også fremover efter ansøgning blive givet efterforsknings- og indvindingstilladelse til anlægsarbejder på havet, hvor behovet for råstoffer er så stort, at der er grundlag for udlægning af et indvindingsområde med henblik på indvinding til forsyning af det pågældende anlægsarbejde. Det vil være aktuelt ved broarbejder, havneudvidelser og anlæg af større strandparker. Der vil blive stillet krav om betaling af vederlag til staten, dog ikke for så vidt angår offentlige anlægsarbejder vedtaget ved lov.

Vederlaget til staten vil som udgangspunkt blive fastsat højere i de statslige indvindingsområder, end i de områder, der har været i udbud. Vederlaget i de statslige områder vil følge den pris, der opnås i forbindelse med udbud. Endvidere vil vederlaget i de statslige områder også skulle dække statens udgifter til udlægning af nye statslige områder, en udgift, som ikke indgår i fastsættelsen af vederlagets størrelse i forbindelse med udbud. Den lavere pris i udbudsområderne forventes at fremme såvel indvindingens som bygge- og anlægsbranchens interesse i at deltage aktivt i efterforskning og udlægning af indvindingsområder til gavn for erhvervet, forsyningssikkerheden og konkurrencen med landbaserede materialer.

Til en tilladelse meddelt efter udbud vil der endvidere kunne knyttes vilkår om indeksregulering af vederlaget til staten. Indeksreguleringen kan f.eks. basere sig på udviklingen i råstofpriserne. Herved deler tilladelsesindehaveren og staten risikoen for prisudsving på råstofmarkedet. Det giver tilladelsesindehaveren større sikkerhed for de investeringer, der er foretaget, og staten får muligheden for at få andel i eventuelle ekstraordinære prisstigninger på råstofferne og påta-